PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA – BIOLOGIA KLAS V - VIII

Założenia do przedmiotowych zasad oceniania:

Użyteczność
Ocenianie nakierowane jest te wiadomości i umiejętności, których opanowanie przez ucznia pozwala osiągnąć założone cele nauczania.

Wspomaganie procesu uczenia się i nauczania
Ocenianie ma motywować ucznia oraz skłaniać zarówno ucznia, jak i nauczyciela do wyciągania wniosków z dotychczasowej współpracy.

Wielowątkowość
Proces oceniania stwarza sytuacje, w których każdy uczeń będzie miał możliwość zademonstrowania swojej wiedzy, kreatywności i oryginalności.

Otwartość
Kryteria oceniania są zrozumiałe i jawne, a wyniki – dostępne dla wszystkich zainteresowanych. Proces oceniania jest otwarty na analizę i weryfikację.

Pewność wnioskowania
Materiał zgromadzony w procesie oceniania gwarantuje pewność co do umiejętności ucznia.

Spójność wewnętrzna
Każdy składnik zasad oceniania jest zgodny ze standardami nauczania, standardami oceniania oraz z programem rozwoju szkoły.

1. **Tygodniowy wymiar godzin**: 1 godzina
2. **Podręczniki obowiązkowe**: „Puls życia" - Podręcznik do biologii do szkoły podstawowej
3. **Zeszyty przedmiotowe**: w kratkę (obowiązkiem każdego ucznia jest posiadanie podręcznika oraz zeszytu przedmiotowego).
4. **Inne pomoce**: encyklopedie oraz czasopisma przyrodnicze, słowniki biologiczne (ewentualnie do korzystania w domu).
5. **Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów**:

1) sprawdziany (z całego działu – sprawdza wiadomości i umiejętności przedmiotowe);
2) kartkówka z niewielkich partii materiału (z trzech ostatnich lekcji);
3) odpowiedzi ustne (z bieżącego materiału;
4) praca domowa;
5) prace długoterminowa;
6) praca na lekcji;
7) aktywność na lekcji;
8) inne (prezentacje, plakaty, referaty);
9) sprawdziany roczne;
10) wyróżnienie w konkursach.

6. **Formy i częstotliwość sprawdzania umiejętności**:

Prace pisemne w klasie			
Forma	**Zakres treści nauczania**	**Częstotliwość**	**Zasady przeprowadzania**
Sprawdziany (1 h lekcyjna)	jeden dział obszerny lub dwa mniejsze działy	przy 1 h tygodniowo trzy prace klasowe w półroczu	• zapowiadane przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem • informacja o sprawdzianie zanotowana wcześniej w terminarzu • sprawdzian poprzedza powtórzenie materiału nauczania • sprawdziany są obowiązkowe
Kartkówki (10 min)	materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji	przy 1 h tygodniowo cztery kartkówki w półroczu	• niezapowiedziane
Prace pisemne w domu			
Pisemne prace domowe	materiał nauczania z bieżącej lekcji lub przygotowanie materiału dotyczącego nowego tematu (nauczanie odwrócone)	Przy 1 h tygodniowo jedna praca w półroczu	zróżnicowane zadania zgodnie z realizowanym materiałem
Prowadzenie zeszytu	zgodnie z tematami lekcji	nie mniej niż raz w półroczu	• ocenie podlega zarówno poprawność merytoryczna rozwiązywanych zadań, jak i estetyka oraz systematyczność • kompletne notatki z lekcji
Inne prace domowe	• prace badawcze, obserwacje i hodowle wskazane w podstawie programowej • zadania związane z projektami edukacyjnymi – wykonywanie plakatów, prezentacji multimedialnych do bieżącego materiału	nie mniej niż raz w półroczu	• zadania przeznaczone do pracy w grupach lub kierowane do uczniów szczególnie zainteresowanych biologią
Odpowiedzi ustne			
Ustne sprawdzenie wiadomości	materiał nauczania z trzech ostatnich lekcji	minimum jedna w półroczu	bez zapowiedzi
Pytania aktywne	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	częstotliwość dowolna, w zależności od predyspozycji uczniów	uczniowie sami zgłaszają się do odpowiedzi lub są wyznaczani przez nauczyciela

Referowanie pracy grupy	lekcja bieżąca lub lekcje powtórzeniowe	w zależności od metod pracy stosowanych na lekcji	należy zwrócić uwagę na to, aby w kolejnym referowaniu wspólnych prac zmieniały się osoby referujące
Praca na lekcji	bieżący materiał nauczania	jedna lub dwie oceny w półroczu	• oceniane są aktywność, zaangażowanie, umiejętność pracy w grupie lub w parach • w ocenianiu można uwzględnić ocenę koleżeńską lub samoocenę

7. Czas na weryfikację i ocenę prac pisemnych przez nauczyciela: 2 tygodnie.

8. Ilość nieprzygotowań w półroczu – 2x (każde kolejne nieprzygotowanie to ocena niedostateczna); nieprzygotowanie zgłasza nauczycielowi przed lekcją lub na jej początku.

9. Zasady poprawiania ocen niedostatecznych:

Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej lub dopuszczającej ze sprawdzianów, testów i kartkówek w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od dnia wystawienia oceny. W wyjątkowych sytuacjach nauczyciel może przedłużyć ten termin do miesiąca.

Uczeń uchylający się od napisania sprawdzianu, testu, kartkówki w terminie ustalonym w sposób, o którym mowa powyżej; zobowiązany jest go napisać na najbliższej lekcji.

10. Kryteria oceniania:

Oceny bieżące i śródroczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustala się według skali określonej w statucie szkoły, to jest:

stopień celujący – 6
stopień bardzo dobry – 5
stopień dobry – 4
stopień dostateczny – 3
stopień dopuszczający – 2
stopień niedostateczny – 1

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie stopni ze znakami: +, -, np. 3+, 4- oraz +, - za aktywność na lekcji, trzy „+"równa się ocenie bardzo dobrej.

W ocenianiu bieżącym stosuje się oznaczenie „bz", kiedy uczeń nie wykonał zadania na czas. Jeżeli zaległość zostanie uzupełniona, obok „bz" pojawia się ocena (w kwadratowym nawiasie). Jeżeli praca nie zostanie uzupełniona – uczeń obok „bz" otrzymuje ocenę negatywną.

a) **Kryteria oceniania sprawdzianów:**		b) **Kryteria oceniania kartkówek:**	
celująca	100 %	ocena celująca	100%
ocena bardzo dobra	99% - 91 %	ocena bardzo dobra	99% - 91 %
ocena dobra	90% - 76 %	ocena dobra	90% - 76 %
dostateczna	75% - 57 %	ocena dostateczna	75% - 61 %
ocena dopuszczająca	56% - 30 %	ocena dopuszczająca	60% - 50 %
ocena niedostateczna	29% - 0 %	ocena niedostateczna	49% - 0 %

c) **odpowiedzi ustne - uczeń otrzymuje ocenę:**

1) **dopuszczającą** – gdy odpowiedź jest niesamodzielna, z błędami, zgodna z wymaganiami koniecznymi;
2) **dostateczną** – gdy odpowiedź jest z małymi błędami, samodzielna, niepełna, zgodna z wymaganiami podstawowymi;
3) **dobrą** – gdy odpowiedź jest samodzielna, niepełna, z niewielkimi usterkami językowymi, zgodna z wymaganiami na ocenę dobrą;
4) **bardzo dobrą** –gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego oraz odpowiadająca poziomowi wymagań na ocenę bardzo dobrą;
5) **celującą** – gdy odpowiedź jest wyczerpująca, bezbłędna, samodzielna, z uwzględnieniem języka przedmiotowego, poparta licznymi przykładami z życia dziennego.

11. Praca na lekcji

Uczeń może otrzymać ocenę celującą, jeżeli:

1) samodzielnie zaprojektuje i wykona doświadczenie na lekcji lub omówi doświadczenie wykonane w domu,
2) aktywnie uczestniczy w lekcji z zadawaniem pytań aktywnych,
3) przygotuje materiały do lekcji odwróconej.

11. Wymagania na poszczególne stopnie:

1) **celujący (cel)** – uczeń posiada wiedzę określoną w podstawie problemowej, systematycznie pracuje, a jego zasób wiedzy i umiejętności wskazują na określone kompetencje umożliwiające rozwiązywanie wielu nietypowych problemów praktycznych i teoretycznych, jest twórczy i rozwija swoje uzdolnienia, wyróżnia się w działaniach edukacyjnych i osiąga w nich sukcesy;
2) **bardzo dobry (bdb)** – uczeń opanował wiedzę określoną w podstawie programowej i swobodnie nią dysponuje. Zasób wiedzy i umiejętności pozwala uczniowi na właściwe interpretowanie otaczającej go rzeczywistości. Systematycznie uczy się i pogłębia własną wiedzę;
3) **dobry (db)** – uczeń opanował treści przewidziane w podstawie programowej, poprawnie stosuje nabyte wiadomości i umiejętności, wykorzystując je do rozwiązywania typowych zadań oraz problemów;
4) **dostateczny (dst)** – uczeń opanował treści i umiejętności przewidziane w podstawie programowej w stopniu wystarczającym, posiada umiejętności odtwarzania zdobytych wiadomości, wymaga kontroli poprawności ich zastosowania;
5) **dopuszczający (dop)** – uczeń opanował treści i umiejętności określone w podstawie programowej w stopniu ograniczonym, jest w stanie rozwiązać zadania o elementarnym stopniu trudności przy pomocy nauczyciela;
6) **niedostateczny (ndst)** – uczeń nie opanował treści zawartych w podstawie programowej w sposób pozwalający na kontynuację nauki na wyższym etapie kształcenia.

12. W celu ustalenia oceny śródrocznej/rocznej ocenia się stopień opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i wynikających z niej programów nauczania. Uwzględnia się przede wszystkim możliwości rozwojowe i edukacyjne uczniów i zalecenia PPP.

Średnia ocen wyliczona przez system Librus stanowi jedynie jedno z narzędzi oceniania uczniów.

13. Ocena klasyfikacyjna może być niższa lub wyższa nić ocena przewidywana.

14. Warunki i tryb uzyskania niższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

Obniżenie przewidywanej oceny rocznej następuje gdy:

1) zasób wiedzy i umiejętności ucznia drastycznie się pogorszy w wyniku czego otrzyma negatywne oceny
2) uczeń całkowicie ignoruje obowiązki szkolne

Przedmiotowe zasady oceniania zostały opracowane na podstawie wytycznych zawartych w *Rozporządzeniu MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. (poz. 843) w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych*, a także *Rozporządzenia MEN z dnia 11 sierpnia 2016 r. (poz. 1278) zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.*